

**Protokół
kontroli kompleksowej przeprowadzonej w Dziennym Domu „Senior+”
w Policach**

Jednostka kontrolowana:

Dzienny Dom „Senior +”
ul. Janusza Korczaka 17
72-010 Police

Kierownik jednostki:

Małgorzata Kruszyńska-Kryszak – Kierownik Dziennego Domu „Senior+” w Policach

Kontrolujący:

Ewa Golińczak – główny specjalista w Oddziale Rodziny i Pomocy Społecznej w Wydziale Zdrowia i Polityki Społecznej ZUW,
Dobrosława Woś – główny specjalista w Oddziale Rodziny i Pomocy Społecznej w Wydziale Zdrowia i Polityki Społecznej ZUW,
na podstawie upoważnienia Nr 57/2023 z 4 kwietnia 2023 r.
Kontrolerzy złożyli oświadczenia o braku okoliczności uzasadniających wyłączenie ich z kontroli.

(akta kontroli str. 1 - 3)

Data rozpoczęcia i zakończenia kontroli:

Kontrolę przeprowadzono w dniach 13-14 kwietnia 2023 r.
Kontrolowana jednostka, podmiot prowadzący oraz podmiot zlecający zadanie zostały powiadomione o terminie przeprowadzenia kontroli, zgodnie z § 12 ust. 1 rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2020 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r., poz. 2285).

(akta kontroli str. 4 - 9)

Przedmiot i okres kontroli:

Przedmiotem kontroli były: organizacja i funkcjonowanie Dziennego Domu „Senior+” w Policach. Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2022 r. do dnia kontroli.

Ustaleń zawartych w protokole dokonano na podstawie informacji udzielonych przez kierownika jednostki, zweryfikowanej dokumentacji oraz oględzin placówki.

W trakcie kontroli wyjaśnienia udzielała Pani Małgorzata Kruszyńska-Kryszak, Kierownik Dziennego Domu „Senior+” w Policach.

Kontrola została przeprowadzona w oparciu o *Program kontroli kompleksowej Ośrodka Wsparcia /Dziennego Domu „Senior+”*.

(akta kontroli str. 10 - 16)

Celem kontroli była ocena pod względem legalności, celowości i rzetelności funkcjonowania Dziennego Domu „Senior+” w Policach, w zakresie zgodności świadczonych usług ze standardami określonymi w Programie wieloletnim „Senior+”, przyjętym uchwałą Nr 191 Rady Ministrów z dnia 21 grudnia 2020 r. w sprawie ustanowienia programu wieloletniego „Senior+” na lata 2021-2025 (M.P. z 2021 r. poz. 10) oraz zgodności zatrudnienia kierownika i pracowników z wymaganymi kwalifikacjami.

USTALENIA OGÓLNE DOTYCZĄCE ZASAD FUNKCJONOWANIA KONTROLOWANEJ JEDNOSTKI

Dzienny Dom „Senior+” został utworzony 1 czerwca 2016 roku na podstawie Uchwały Szczecińskiego Stowarzyszenia „Złoty Wiek” w sprawie: *uruchomienia Dziennego Domu Senior - Wigor w Policach.*

(akta kontroli str. 17)

Szczecińskie Stowarzyszenie „Złoty Wiek” jest organizacją pozarządową, której celem działania jest wszechstronna pomoc osobom i rodzinom, w szczególności z powodu ubóstwa, bezdomności, bezrobocia, niepełnosprawności, długotrwałej lub ciężkiej choroby, z powodu choroby alkoholowej i innych uzależnień, zdarzeń losowych, klęsk żywiołowych, przemocy domowej i sytuacji kryzysowej poprzez wspieranie i prowadzenie zarówno form instytucjonalnych dla osób potrzebujących, jak również organizacji wsparcia w miejscu zamieszkania. Zgodnie z § 12 pkt 3 Statutu Stowarzyszenia jednym z celów działalności jest tworzenie i prowadzenie ośrodków wsparcia.

(akta kontroli str. 18 - 45)

W okresie objętym kontrolą prowadzenie Dziennego Domu Senior+ w Policach zlecone zostało Szczecińskiemu Stowarzyszeniu „Złoty Wiek” przez Powiat Policki na podstawie *Umowy* zawartej w dniu 31 grudnia 2021 r. Termin realizacji zadania publicznego ustalony został od 1 stycznia 2022 r. do 31 grudnia 2024 r.

(akta kontroli str. 46 - 66)

Organizację i zasady funkcjonowania Dziennego Domu „Senior+” w Policach w okresie objętym kontrolą określał *Regulamin Dziennego Domu „Senior+” w Policach.*

(akta kontroli str. 67 - 77)

Szczegółowe zasady ponoszenia odpłatności za pobyt w Dziennym Domu „Senior+” w Policach określa Uchwała Nr XIII/95/2019 Rady Powiatu w Policach z dnia 22 listopada 2019 r. (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego z 2019 r. poz. 6666). Miesięczna odpłatność uzależniona jest od sytuacji dochodowej osoby kierowanej do dziennego domu. Poniżej 100% kryterium dochodowego określonego w art. 8 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o pomocy społecznej uzyskane wsparcie jest przyznane nieodpłatnie.

(akta kontroli str. 78 - 79)

Podstawą do ustalenia opłaty za pobyt w Domu jest miesięczny koszt utrzymania określony Zarządzeniem Starosty Polickiego. W okresie objętym kontrolą średni miesięczny koszt utrzymania uczestnika wynosił:

- od stycznia do marca 2022 r. – 1.255,-zł – na podstawie Zarządzenia Nr 2/2021 Starosty Polickiego z dnia 25 stycznia 2021 r.
- od kwietnia 2022 r. do lutego 2023 r. – 1.289,-zł – na podstawie Zarządzenia Nr 15/2022 Starosty Polickiego z dnia 17 marca 2022 r.
- od marca 2023 r. – 1.388,-zł – na podstawie Zarządzenia Nr 9/2023 Starosty Polickiego z dnia 6 lutego 2023 r.

(akta kontroli str. 80 - 82)

W okresie objętym kontrolą funkcję kierownika jednostki pełniła Pani Małgorzata Kruszyńska-Kryszak.

TYP DOMU, LICZBA MIEJSC I FREKWENCJA

Dzienny Dom „Senior+” w Policach jest placówką dla 30 osób nieaktywnych zawodowo w wieku 60+. Zgodnie z § 5 ust. 2 *Regulaminu* celem prowadzenia działalności Domu jest w szczególności:

- poprawa jakości życia Uczestników (m.in. zapewnienie wyżywienia odpowiedniego do wieku i stanu zdrowia),
- zapewnienie Uczestnikom wsparcia oraz pomocy adekwatnej do potrzeb i możliwości wynikających z wieku i stanu zdrowia, w tym wsparcia specjalistycznego (m.in. prowadzenie poradnictwa socjalnego i psychologicznego),
- integracja społeczna środowiska Uczestników, w tym rozwój działań samopomocowych oraz zwiększenie zaangażowania uczestników w życie społeczności lokalnej (m.in. organizowanie imprez okolicznościowych i świadczenie usług rekreacyjno-integracyjnych),
- wsparcie rodzin opiekujących się Uczestnikami.

Zgodnie z zapisami § 4 *Regulaminu* DDS+ w Policach zapewnia Uczestnikom usługi opiekuńcze, usługi rehabilitacyjne, gimnastykę ogólnousprawniającą, usługi rekreacyjno-kulturalne, terapię zajęciową, pomoc w załatwianiu różnych spraw osobistych i urzędowych (usługi socjalne), organizację imprez okolicznościowych, plenerowych, inne formy aktywizacji, usługi aktywizujące społecznie, w tym wolontariat oraz dwa posiłki dziennie. Na dzień 13 kwietnia 2023 r. usługi w DDS+ w Policach zostały przyznane 22 osobom, na podstawie wydanych decyzji administracyjnych - zgodnie z art. 106 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej.

(akta kontroli str. 83)

Skontrolowano dokumentację 7 osób korzystających z usług Dziennego Domu „Senior+” w Policach. Dokumentacja zawierała:

- kopie decyzji o przyznaniu usług oraz decyzji ustalających odpłatność,
- oświadczenia (o wyrażeniu zgody na przetwarzanie danych osobowych, o wyrażeniu zgody na wykorzystanie wizerunku, o wyrażeniu zgody na pomiar temperatury),
- deklarację uczestnika,
- kopię wywiadu środowiskowego,
- indywidualny plan wsparcia.

(akta kontroli str. 84 - 93)

W toku kontroli zweryfikowanoienne listy obecności prowadzone w Dziennym Domu „Senior+” w Policach, za wybrane miesiące. Stwierdzono, że poświadczenia obecności seniora na zajęciach w danym dniu dokonuje pracownik Domu, tymczasem uczestnicy zajęć powinni codziennie potwierdzać swoją obecność własnoręcznym podpisem. Podpis ma określony cel, ponieważ jest potwierdzeniem uzyskania przez seniora danego świadczenia. Faktyczna średniomiesięczna frekwencja wyliczona na podstawie liczby osób objętych usługami wynosiła:

- w czerwcu 2022 r.: 23 osoby,
- w październiku 2022 r.: 23 osoby,
- w marcu 2023 r.: 17 osób.

Należy stwierdzić, że frekwencja w wybranych miesiącach, była wyższa niż wymagany limit 50% liczby utrzymywanych miejsc (tj. 15).

(akta kontroli str. 94 - 100)

STRUKTURA ZATRUDNIENIA

W Dziennym Domu „Senior+” w Policach do sprawowania bezpośredniej opieki nad seniorami zatrudnione są osoby na następujących stanowiskach: kierownik (1 etat), 2 opiekunów (2 etaty), terapeuta zajęciowy/fizjoterapeuta (1/4 etatu), psycholog (umowa zlecenie w wymiarze 8 godz. miesięcznie). Dodatkowo Dom zatrudnia kierownicę (1 etat) i kucharkę (1 etat). W 2022 r. (od 14 lutego do 30 czerwca) działania Domu były wspierane przez wolontariusza.

Zgodnie z zapisami Programu wieloletniego „Senior+” minimalny standard zatrudnienia w Dziennym Domu „Senior+” to co najmniej 1 pracownik na 15 seniorów oraz fizjoterapeuta lub terapeuta zajęciowy lub instruktor terapii lub pielęgniarka lub ratownik medyczny w wymiarze czasu odpowiednim do potrzeb placówki. Stan zatrudnienia w kontrolowanej placówce jest zatem zgodny z określonym wyżej standardem.

Na podstawie art. 122 ustawy o pomocy społecznej osoby kierujące jednostkami organizacyjnymi pomocy społecznej winny posiadać minimum 3-letni staż pracy w pomocy społecznej oraz specjalizację z zakresu organizacji pomocy społecznej. Kierownik kontrolowanej jednostki na dzień kontroli posiada wymagany staż pracy, natomiast nie posiada specjalizacji z zakresu organizacji pomocy społecznej.

Przy badaniu kwalifikacji pracowników odniesiono się do przepisów dotyczących kwalifikacji pracowników samorządowych, które zostały określone w obowiązujących w badanym okresie przepisach prawa tj. rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 25 października 2021 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz.U. z 2021 r. poz. 1960). Nie wniesiono uwag co do przygotowania zawodowego pracowników.

(akta kontroli str. 101 - 104)

POMIESZCZENIA I WYPOSAŻENIE

Przewidywane minimalne standardy placówek typu „Senior+” określone zostały w Rozdziale IV.2. Programu wieloletniego „Senior+”, w tym wskazana została liczba i rodzaj pomieszczeń wymaganych oraz fakultatywnych. Ponadto, zgodnie z przywołanymi zapisami Programu placówka typu „Senior +” powinna być przystosowana do potrzeb oraz możliwości osób niepełnosprawnych oraz pozbawiona barier funkcjonalnych.

Dzienny Dom „Senior+” w Policach zlokalizowany jest przy ul. Janusza Korczaka 17 w budynku stanowiącym własność Powiatu Polickiego. Nieruchomość została przekazana Stowarzyszeniu na podstawie umowy użyczenia Nr D/8/2021/SB z 2 listopada 2021 r. do dnia 1 listopada 2031 r.

(akta kontroli str. 105 - 116)

Nieruchomość jest ogrodzona, przy posesji znajduje się teren rekreacyjny. W budynku poza Dziennym Domem „Senior+” funkcjonuje Regionalne Centrum Wsparcia Osób Niesamodzielnym.

Do budynku prowadzi wejście główne wyposażone w podjazd dla osób niepełnosprawnych oraz dodatkowe przy jadalni. Przy wejściu głównym do Dziennego Domu „Senior+” umieszczona jest tablica informująca o dofinansowaniu działalności ośrodka w ramach Programu. Pomieszczenia Dziennego Domu „Senior+” znajdują się na parterze.

W obiekcie znajdują się:

- sala ogólnodostępna wyposażona w kanapy, fotele, sprzęt rtv, biblioteczkę,
- pomieszczenie kuchenne wyposażone m.in. w kuchenkę, piekarnik, lodówkę, zabudowę do przechowywania naczyń i drobnego AGD, stoły i krzesła przeznaczone do spożywania posiłków,
- pomieszczenie do aktywności ruchowej, wyposażone m.in. w drabinki, sprzęt sportowy (bieżnia, rotor, rower stacjonarny), fotel masujący,
- szatnia wyposażona w indywidualne szafki dla seniorów,
- pomieszczenie do terapii zajęciowej,
- pomieszczenie do odpoczynku,
- pomieszczenie do terapii indywidualnej,
- łazienka wyposażona w umywalkę, prysznic najazdowy z krzeselkiem oraz wc i uchwyty,
- dodatkowa toaleta,
- pomieszczenie gospodarcze z pralko-suszarką.

W przestronnym korytarzu usytuowano kącik komputerowy, dodatkową biblioteczkę, stolik do przeglądu prasy i do pomiaru ciśnienia.

Z oględzin obiektu sporządzono protokół, który dołączono do akt kontroli.

(akta kontroli str. 117 - 120)

Struktura pomieszczeń jest zgodna z zapisami działu IV.2 programu wieloletniego „Senior+”. Pomieszczenia są funkcjonalnie urządzone i ozdobione pracami seniorów.

ŚWIADCZONE USŁUGI

Zgodnie ze standardami określonymi w rozdziale IV.2. Programu Wieloletniego „Senior+” na lata 2021-2025, działalność placówki typu dzienny dom „Senior+” powinna polegać na realizacji podstawowych usług mających na celu udzielanie pomocy w czynnościach dnia codziennego, na zapewnieniu minimum jednego posiłku, w szczególności gorącego, oraz innych usług wspomagających, dostosowanych do potrzeb seniorów. Dom powinien zapewniać co najmniej 8-godzinną ofertę usług w dniach od poniedziałku do piątku (40 godzin tygodniowo).

Dzienny Dom „Senior+” w Policach funkcjonuje od poniedziałku do piątku, w godzinach od 7.00 do 17.00. Czas działalności placówki określony został w § 3 ust. 4 *Regulaminu*. Codzienne działania odbywają się zgodnie z *Dziennym planem zajęć*, zakładającym przeprowadzanie zajęć terapeutycznych i rehabilitacyjnych, poradnictwo socjalne, usługi opiekuńcze, dostęp do codziennej prasy, radia i telewizji, pomiar ciśnienia tętniczego. Dodatkowo opracowany został *Tygodniowy harmonogram zajęć*.

(akta kontroli str. 121 - 123)

Usługi realizowane przez Dzienny Dom „Senior+” w Policach odnotowywane są *Dziennikach zajęć*.

Na podstawie analizy przedłożonej dokumentacji należy stwierdzić w okresie objętym kontrolą realizację następujących, przykładowych zajęć:

Usługi socjalne:

- zapewnienie 10-godzinnej oferty usług w dniach roboczych od poniedziałku do piątku,
- zapewnienie śniadania oraz gorącego posiłku (obiadu),

- pomoc w załatwianiu spraw urzędowych i zdrowotnych (PCPR, PFRON, PZOON, pomoc w umówieniu do lekarza, bank, apteka),
- usługi opiekuńcze: opieka higieniczna, karmienie, pomiar parametrów życiowych.

Usługi edukacyjne:

- edukacja prozdrowotna,
- praca z tabletem i komputerem,
- ćwiczenia edukacyjne, ćwiczenia pamięci, rebusy, krzyżówki, kalambury, scrabble, gry,
- zajęcia edukacyjno-terapeutyczne.

Usługi kulturalno-oświatowe:

- wyjście na wystawy, do Domu Kultury,
- biblioterapia,
- muzykoterapia,
- filmoterapia,
- czytanie książek i prasy,
- turniej szachowy,
- wyjście do kawiarni,
- oglądanie TV.

Aktywność ruchowa lub kinezyterapia:

- ćwiczenia na sprzęcie sportowym: orbitrek, rower stacjonarny, bieżnia,
- gimnastyka ogólnorozwojowa,
- ćwiczenia oddechowe,
- ćwiczenia ruchowe,
- masaże,
- gimnastyka indywidualna,
- relaksacja.

Usługi sportowo-rekreacyjne:

- prace w ogródku przy DDS+,
- zabawy z chustą Klanza,
- spacerzy,
- nordic-walking.

Usługi aktywizujące społecznie (w tym wolontariat międzypokoleniowy):

- wspólne obchodzenie świąt, urodzin i imienin,
- Bal Seniora,
- bal karnawałowy,
- impreza integracyjna z okazji 6-lecia DDS+,
- współpraca z lokalnymi szkołami podstawowymi oraz przedszkolami,
- „Dzień Przyjaciela” – spotkanie z SOSW Nr 1 w Policach.

Terapia zajęciowa:

- robótki na drutach,
- papierowa wiklina,
- kolorowanie mandali,
- wykonywanie przedmiotów ozdobnych (kartek, dekoracji, kul do kąpieli, świec zapachowych, toreb),
- origami,

- makrama,
- decoupage,
- malowanie na tkaninach,
- kulinoterapia (pieczenie ciast i ciasteczek, robienie soków owocowych i warzywnych),
- wyklejanie diamentowych obrazów.

Inne działania:

- spotkanie z audiologiem (badanie słuchu),
- trening dbałości o wygląd zewnętrzny (maseczki, manicure),
- poradnictwo psychologiczne (indywidualne i grupowe).

(akta kontroli str. 124)

Na potrzeby prowadzonych zajęć Dzienny Dom „Senior+” w Policach opracował zestawienie obejmujące:

- *Rodzaje terapii zajęciowej,*
- *Metody terapii zajęciowej,*
- *Cele terapii zajęciowej,*
- *Materiały i techniki wykorzystywane w terapii zajęciowej.*

(akta kontroli str. 125 - 146)

Seniorzy uczęszczający na zajęcia mają możliwość skorzystania z transportu do oraz z placówki, który oferuje Szczecińskie Stowarzyszenie „Złoty Wiek”. Zasady i warunki organizacji i dowozu Uczestników do Dziennego Domu Senior+ w Policach w okresie objętym kontrolą określały Regulaminy, przyjęte uchwałami Stowarzyszenia, z 3 stycznia 2022 r. oraz 2 stycznia 2023 r. Z usług transportowych korzystało w tym okresie od 5 do 8 uczestników.

(akta kontroli str. 147 - 156)

Dzienny Dom „Senior+” w Policach zapewnia seniorom dwa posiłki dziennie (śniadanie oraz obiad).

(akta kontroli str. 157)

W okresie objętym kontrolą Dzienny Dom „Senior+” w Policach współpracował z wieloma lokalnymi instytucjami, placówkami oraz organizacjami, w tym m.in.: Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Policach, Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Policach, Specjalnym Ośrodkiem Szkolno-Wychowawczym Nr 1 w Policach, Młodzieżowym Szkolnym Kołem Wolontariatu SOSW Nr 1 w Policach, Zespołem Szkół Nr 8 w Policach, Chórem „Magnolia” ze Szczecina, Przedszkolem Niepublicznym „Mały Miś” w Pilchowie, Szkołą Podstawową Nr 3 w Policach, Szkołą Podstawową Nr 5 w Policach.

(akta kontroli str. 158 - 159)

W wyniku przeprowadzonej kontroli działalność Dziennego Domu „Senior+” w Policach oceniono pozytywnie z nieprawidłowościami. Zgodnie z § 7 ust. 1 pkt 1 *Regulaminu Dziennego Domu „Senior+”* za organizację pracy Domu odpowiada kierownik. Zgodnie z § 6 ust. 3 *Regulaminu* bezpośrednim przełożonym kierownika jest Prezes Zarządu Szczecińskiego Stowarzyszenia „Złoty Wiek”. Przyczyną powstania wskazanej w treści protokołu nieprawidłowości dotyczącej braku pełnych kwalifikacji osoby kierującej Dziennym Domem „Senior+” w Policach było ciągłe podnoszenie

kwalifikacji przez tę osobę na studiach podyplomowych w innym zakresie. Skutkuje to niespełnieniem wymogów określonych art. 122 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej. Niewłaściwy sposób prowadzenia list obecności był przyjęty z uwagi na trudności z podpisywaniem się przez niektórych uczestników. Stwierdzone uchybienie nie miało wpływu na jakość usług świadczonych przez jednostkę.

(akta kontroli str. 160 - 161)

Przeprowadzenie kontroli zostało odnotowane w ewidencji kontroli Dziennego Domu „Senior+” w Policach pod pozycją 3.

Przed podpisaniem protokołu kontroli, kontrolowany może zgłosić zastrzeżenia na piśmie co do jego treści, w ciągu 7 dni od daty otrzymania do podpisu.

Odmowa podpisania protokołu powinna być poprzedzona złożeniem pisemnych wyjaśnień przyczyn odmowy, co nie stanowi przeszkód do wszczęcia postępowania pokontrolnego.

Protokół sporządzono w dniu 16 maja 2023 r. w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których egzemplarz oznaczony nr 1 pozostaje w jednostce kontrolowanej.

Miejscowość i data podpisania protokołu.....

- właściwe podpisy na oryginale -

.....
Kierownik
jednostki kontrolowanej

.....
Kontrolujący

Oświadczam, że w dniu zostałem/łam zapoznany z treścią protokołu oraz otrzymałem/łam jeden jego egzemplarz.

.....
Kierownik jednostki kontrolowanej